

Dönem : 2
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 182

İthalde alınacak Damga Resmi hakkında kanun tasarısı ve Sayıştay, Ticaret, İçişleri, Maliye, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonlarından 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/301)

T. C.

Başbakanlık

26 . 12 . 1966

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71/491 - 7406

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 20 . 12 . 1966 tarihinde kararlaştırılan «İthalde alınacak Damga Resmi hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GEREKÇE

Bilindiği üzere 15 . 2 . 1963 gün ve 185 sayılı kanunla ithalâttan alınmakta olan % 5 Damga Resminin tatbik süresi, birinci Beş Yıllık Plân dönemi sonu olan 31 . 12 . 1967 tarihinde nihayete ermektedir.

Bu Kanunun en mühim gerekçelerinden biri, Kalkınma Plânında öngörülen devlet yatırımlarının salim yollardan finansmanı için, ithalâtla ilgili gelir kaynağımızı azamî derecede zorlamak suretiyle, lüzumlu geliri kısmen sağlamış olmasıdır. Sözü geçen resimle, yılda ortalama olarak 250 milyon liralık gelir sağlanmış olması bu hususu teyidelemektedir.

Nitekim gelişmiş veya gelişme devresinde olan devletler, aynı çareye başvurmuşlardır. İngiltere Hükümeti yılda 22 milyar dolâra yükselen tediye muvazenesi açığını kapatabilmek için 27 . 11 . 1964 tarihinde ithalâta birkısım yiyecek maddeleri işlenmemiş tütün ve ana ham maddeler hariç olmak üzere % 15 nisbetinde munzam resim tahmil eylemiş, 27 . 4 . 1965 tarihinde bu resmin nisbetini % 10 indirmiştir.

Aynı şekilde Hindistan Hükümeti, Bütçesinin finansman ihtiyacını karşılamak gayesiyle ithalâta % 10 munzam resim koymuştur.

Diğer taraftan memleketimizde halen ithalât üzerinden alınmakta olan vergiler ortalama olarak genel ithalât değerinin % 55 ine kadar çıktığı halde ithalât devamlı şekilde artmaktadır. Bu sebeple yapılması derpiş olunan bu zammın ithâl malları talebini frenliyeceği düşünülmemektedir.

İthal mallarındaki kâr marjının yüksek olması dolayısıyla bu sahaya konulacak vergi yükünün bir kısmının bu yüksek kâr marjlarından karşılanacağı ve ithâl malları endekslerine intikâl eylemiyeceği bir vakıadır.

Nitekim 1964 senesinde Gümrük Giriş Tarife Cetvelindeki vergi nisbetlerine yapılan zamlar ve 1963 senesinde 185 sayılı kanunla ithalâta tahmil olunan % 5 Damga Resmî mükellefiyeti dolayısıyla ithâl malları endekslerinde belirli bir yükselme meydana gelmemiştir.

Diğer taraftan ihracat ve hizmet döviz gelirlerini artırmak gayesiyle son senelerde alınmış olan tedbirler (İhracatta vergi iadesi, işçi dövizlerine prim verilmesi gibi) dolayısıyla döviz alım maliyetlerinde bir yükselme meydana gelmiştir. Buna mukabil ithalâta tahsis edilen dövizler ise kanuni kambiyo kurları üzerinden satılmaktadır. Döviz politikasında takibedilen bu yol ithalâtçılar lehine bir durum husule getirmiş bulunmaktadır. Bu sebepten, ithalât üzerine konulması derpiş olunan bu mükellefiyetin bir nevi döviz primi gibi mütalâa edilmesi mümkündür.

Kanun Tasarısının birinci maddesiyle Damga Resminin mevzuu ve ödeme mükellefiyetinin doğacağı tarih tesbit edilmektedir.

İkinci madde ile resmin azamî nisbeti tâyin edilmekte ve Bakanlar Kuruluna bu azamî nisbeti geçmemek üzere, tatbik olunacak nisbeti tesbit yetkisi tanınmaktadır. Bu hükme göre Bakanlar Kurulu, iktisadî ve malî şartlar nazara almak suretiyle resmin nisbetinde lüzumlu değişiklikleri yapmak ve bunları süratle tatbik mevkiine koymak imkânına sahibolacaktır.

Bu tatbikatın bir benzeri hâlen 14 . 5 . 1964 gün ve 474 sayılı kanunun ikinci maddesinde mevcut bulunmaktadır. Bu madde hükmü gereğince Bakanlar Kurulu, uzun vâdeli kalkınma plân hedeflerini göz önünde bulundurarak Gümrük Giriş Tarife Cetvelindeki vergi nisbetlerinde sıfıra kadar indirmek veya azamî % 50 nisbetinde artırmak suretiyle lüzumlu değişiklikleri karar-namelerle yapılabilmektedir.

Üçüncü madde ile geçici olarak yurda girecek eşyaya tatbik olunacak işlemi tâyin eylemektedir.

Dördüncü madde ile, Damga Resmî mükellefiyetine tâbi tutulmıyacak ithalâta ait giriş tahakkuk evrakı tesbit edilmektedir.

Beşinci madde, Damga Resminin, Gider Vergisi matrahına ilâve edilmeyeceğini ve bu resmin Gümrük Vergileri ile birlikte, Gümrük İdarelerince tahsil olunacağını göstermektedir.

Altıncı madde 15 . 2 . 1963 gün ve 185 sayılı kanunun yürürlükten kalkacağı tarih, geçici madde ise, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte fiilen ithâl edilmemiş eşyaya ait giriş tahakkuk evrakının da bu kanuna göre vergilendirileceğini hükme bağlamaktadır.

Yedinci madde yürürlük tarihi ve uygulama müddetinin tesbit eylemektedir.

Sekizinci madde bu kanunun Maliye ve Gümrük ve Tekel Bakanlarının yürüteceğini ifade eylemektedir.

Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi

Geçici Komisyonu

Esas No. : 1/301

Karar No. : 2

6 . 1 . 1966

Yüksek Başkanlığa

İthalde alınacak Damga Resmî hakkında kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Gereğince arz ve izah olunan hususlar komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmesi dileğiyle Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Geçici Komisyon

Başkanı

Rizo

E. Y. Akçal

Başkanvekili

Ankara

O. Eren

Bu rapor sözcüsü

Kâtip

Sivas

T. Koraltan

Sözcü

Burdur

F. Kırbaşı

İmzada bulunamadı

Ankara Söz hakkım mahfuzdur. <i>I. Seçkin</i>	Balıkesir Söz hakkım saklıdır. <i>A. Akın</i>	Burdur İ. H. Boyacıoğlu İmzada bulunamadı	İstanbul Söz hakkım saklıdır. <i>S. Eren</i>
Kastamonu 2 neî maddedeki nisbete ve Anayasa ile telifi bakımından muhalifim. <i>A. Toközlü</i>	Kütahya M. Erez İmzada bulunamadı.	Manisa <i>M. Dülge</i>	Maraş <i>V. Kadioğlu</i>
Mardin İ. Aysoy İmzada bulunamadı.	Rize <i>M. Basa</i>	Samsun <i>O. Şahinoğlu</i>	Samsun <i>B. Uzunoğlu</i>
Sinop 2 neî maddenin % 15 nisbetine muhalifim. Söz hakkım mahfuzdur. <i>H. İşgüzar</i>	Trabzon 2 neî madde Anayasa-ya aykırıdır, gerek bu yönden gerek nisbet yönünden muhalifim. <i>H. Orhon</i>	Urfa <i>C. Güven</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İthalde alınacak Damga Resmi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — İthalât sırasında düzenlenen Gümrük Giriş Beyannamesi ihtiva ettiği eşyanın Gümrük Vergisine esas olan kıymeti üzerinden Damga Resmine tabidir.

Gümrük Giriş Beyannamesi düzenlenmemesi halinde bunun yerine kullanılan sair giriş tahakkuk evrakı da aynı şekilde resme tabi tutulur.

Bu mükellefiyet Gümrük Kanunu hükümlerine göre vergi ödeme mükellefiyetinin başladığı tarihte doğar.

MADDE 2. — Bu resmin nisbeti, % 15 i geçmemek üzere, Bakanlar Kurulunca tesbit olunur. Ancak, Bakanlar Kurulu lüzumlu gördüğü hallerde tesbit edilen bu nisbet üzerinde gerekli de-ğiştirmeleri yapmaya yetkilidir.

MADDE 3. — Geçici olarak yurda girecek eşyaya ait tahakkuk evrakı üzerinden alınacak Damga Resmi hakkında Gümrük Vergisine mütaallik işlemler uygulanır.

MADDE 4. — Gümrük Kanunu, Gümrük Giriş Tarife Cetveli, milletlerarası anlaşmalar ve 2510 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri, 4119, 5798, 6326, 6529, 6593, 7269, 7479 sayılı kanunlar ve 20 . 4 . 1965 gün ve 581 sayılı Kanunla Gümrük Vergisinden muaf tutulmuş veya istisna edilmiş eşyaya ait giriş tahakkuk evrakı bu resimden de muaftır.

Ancak, yukarıda sayılanlar dışında kalan özel kanunlarla her türlü ithal vergi ve resimlerinden muaf tutulan müesseselerin ithalâtı bu kanun gereğince alınacak Damga Resmine tabidir.

MADDE 5. — Bu kanun gereğince alınacak Damga Resmi gümrüklerde alınan İstihsal Vergisi matrahına ilâve edilmez ve makbuz mukabilinde Gümrük Vergileri ile birlikte Gümrük İdarelerince tahsil olunur.

MADDE 6. — 15 . 2 . 1963 gün ve 185 sayılı Kanun, bu kanunun 2 neî maddesi gereğince Bakanlar Kurulunca alınacak, resim nisbetinin tesbitine mütaallik Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükten kalkar.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte fiilen ithal edilmemiş bulunan eşyaya ait giriş tabakkuk evrakı da, bu kanun gereğince Damga Resmine tabidir.

MADDE 7. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve İkinci Beş Yıllık Plân dönemi sonu olan 31 Aralık 1972 tarihine kadar uygulanır.

MADDE 8. — Bu kanunu Maliye ve Gümrük ve Tekel Bakanları yürütür.

20 . 12 . 1966

Başbakan <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı <i>R. Sezgin</i>	Devlet Bakanı <i>K. Ocak</i>	Devlet Bakanı <i>A. F. Alişan</i>
Adalet Bakanı <i>H. Dinçer</i>	Millî Savunma Bakanı V. <i>C. Bilgehan</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Sükan</i>	Dışişleri Bakanı <i>İ. S. Çağlayangil</i>
Maliye Bakanı <i>C. Bilgehan</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>O. Dengiz</i>	Bayındırlık Bakanı <i>E. Erdinç</i>	Ticaret Bakanı <i>S. T. Müftüoğlu</i>
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>E. Somunoğlu</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>İ. Tekin</i>	Tarım Bakanı <i>B. Dağdaş</i>	Ulaştırma Bakanı <i>S. Öztürk</i>
Çalışma Bakanı <i>A. N. Erdem</i>	Sanayi Bakanı <i>M. Turgut</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>İ. Deriner</i>	Turizm ve Ta. Bakanı <i>N. Kürşad</i>
	İmar ve İskân Bakanı <i>H. Mentешеoğlu</i>	Köy İşleri Bakanı <i>S. O. Avcı</i>	

